

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення
про гідрологічну пам'ятку
природи місцевого значення
„Джерела „Гуркало”***

Відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 15 квітня 2025 року № 235/2025 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, наказів Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, враховуючи листи Бучацької міської ради від 03.04.2025 № 01-04/931, Регіонального офісу водних ресурсів у Тернопільській області від 12.03.2025 № 240 та протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 11 липня 2025 року № 4/25:

1. Затвердити положення про гідрологічну пам'ятку природи місцевого значення „Джерела „Гуркало”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 493/01.02-01 від 22.07.2025

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000070D63900D32DD800
Підписувач Негода В'ячеслав Андронович
Дійсний з 26.08.2024 16:09:13 по 26.08.2026 16:09:13

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати територію гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення „Джерела „Гуркало” під охорону Бучацькій міській раді шляхом оформлення охоронного зобов'язання.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник військової адміністрації

В'ячеслав НЕГОДА

Степан Куйбіда

Світлана Беспоповцева

Галина Берекета

Ірина Ленків

Тетяна Романська

Іванна Лицар

Ірина Богданова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГІДРОЛОГІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ДЖЕРЕЛА „ГУРКАЛО”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Гідрологічну пам'ятку природи місцевого значення „Джерела „Гуркало” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 14 квітня 2011 року № 1149 „Про оголошення об'єктів і території природно-заповідного фонду місцевого значення”.

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи загальною площею 0,39 га, розташована у Чортківському районі Тернопільської області в адміністративних межах Бучацької міської територіальної громади у с. Помірці.

4. Бучацька міська рада, власники та користувачі земельних ділянок на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про благоустрій населених пунктів”, Земельним і Водним кодексами України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходиться Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Бучацької міської ради: 48400, Майдан Волі, 1, м. Бучач, Чортківський район, Тернопільська область, тел. +38 (067) 150 10 11, e-mail: info@buchachrada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження пам'ятки неживої природи – системи джерел, цінних у природоохоронному, історико-культурному, науково-пізнавальному та естетичному відношеннях.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

- збереження у природному стані джерел підземних вод, як ресурсу чистої питної води, регулятора водного режиму прилеглих територій;
- запобігання зникненню та замуленню джерел, що охороняються;
- здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів щодо охорони та збереження водних об'єктів;
- поширення екологічних знань серед населення;
- підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкта природно-заповідного фонду, у тому числі:

- проведення будь-яких меліоративних та осушувальних робіт, що можуть призвести до зникнення джерел, у тому числі на прилеглий до джерел території;

- зміна структури та конфігурації берегової лінії, а також виїмка ґрунту (без відповідних, узгоджених в установленому порядку проєктів);

- будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань, надання земельних ділянок під забудову, для ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

- будівництво нових гідротехнічних споруд без відповідних, узгоджених у встановленому порядку проєктів;

- розвідувальні та підривні роботи, розроблення всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву та форм рельєфу (крім випадків, коли здійснюється ліквідація стихійних явищ, зсувів ґрунту);

- встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків тощо;

- складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

- засмічення і забруднення території Пам'ятки природи, діяльність, що негативно впливає на гідрохімічний режим водних об'єктів;

- порушення встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон та прибережних смуг;

- влаштування сміттєзвалищ, стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

зберігання всіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;
розпалювання багать;

проїзд територією Пам'ятки природи механічних транспортних засобів, крім доріг загального користування, вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, автомобільних доріг на приватних територіях та транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

спеціальне водокористування;
випалювання сухої рослинності або її залишків;
полювання;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Пам'ятки природи;

знаходження на територій Пам'ятки природи з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями вилову тварин, за винятком випадків передбачених цим положенням;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій (руйнування гідротехнічних споруд, водозабору тощо), що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених положенням про Пам'ятку природи;

збір (добування) об'єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин (крім збору у наукових і селекційних цілях у встановленому порядку);

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

влаштування місць відпочинку поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій поза межами екскурсійних стежок;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до деградації та зміни первісного стану природного комплексу, що охороняється, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання її в природоохоронних, науково-пізнавальних, еколого-освітніх, історико-культурних, оздоровчих цілях, проведення науково-дослідних робіт, загальне водокористування, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;

проведення робіт, пов'язаних із експлуатацією та доглядом джерелами;

проведення культових релігійних обрядів;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

наукова, природоохоронна, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Пам'ятки природи і проводяться з додержанням режиму охорони та збереження, встановленого цим положенням.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Пам'ятки природи здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Пам'ятки природи оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Пам'ятки природи враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

- нецільовому використанні території Пам'ятки природи;
- порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи, проєкту створення Пам'ятки природи (пункт 1 розділу III цього положення);
- псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;
- знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
- самочинній зміні меж;
- відведенні території для інших потреб;
- здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

здійснення на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на Пам'ятку природи, незабезпеченні її охорони;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;

у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.
